

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/27/2024
Identifikačné číslo spisu:	1116219364
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1116219364.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mgr. Ing. U. X., narodeného XX. A. XXXX, D., D. 3, právne zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, Pezinok, Malacká cesta 5680/2B, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-14C/101/2016 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/101/2016), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2023 č. k. 15Co/105/2023-325, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. septembra 2020 sp. zn. 14C/101/2016 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 5.525.423,44 eura s príslušenstvom titulom náhrady škody, ktorá žalobcovi mala byť spôsobená nezákonnými rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 10C/167/2010 a Krajského súdu v Bratislave vedenej pod sp. zn. 8Co/23/2014, v spojení s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava I v uvedenej veci. Počas konania žalobca rozšíril žalobu o zaplatenie sumy 6.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy; uznesením zo dňa 09. augusta 2018, sp. zn. 14C/101/2016, bola pripustená zmena žaloby tak, že žalovaná je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 5.525.423,44 eura s príslušenstvom a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur ako aj náhradu trov konania právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/167/2010, sa domáhal zaplatenia odškodnenia vo výške 689.000 eur a majetkovej škody vo výške 5.525.423,44 eur s príslušenstvom, pričom v priebehu toho konania došlo k zásahu do jeho práva zjavne nezákonným a

protiústavným zastavením konania iniciovaným žalovanou a to zneužitím procesného práva podľa ustanovenia § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Uvedený súd porušením princípu primeranosti a proporcionality bez rozumného dôvodu vydal dňa 10. mája 2013 uznesenie č. k. 10C/167/2010-254, ktorým žalovanému vyhovel a zaviazal ho povinnosťou zložiť preddavok na trovy konania v sume 310.721,17 eura. Proti tomuto uzneseniu nebol prípustný opravný prostriedok, preddavok na trovy dôkazu žalobca nezložil a súd prvej inštancie konanie uznesením zo dňa 17. októbra 2013, č. k. 10C/167/2010-258, zastavil. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal odvolanie a Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27. januára 2014, sp. zn. 8Co/23/2014, napadnuté uznesenie potvrdil. Na základe žalobcom podaného dovolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd“ alebo „dovolač súd“) rozhodnutím zo dňa 01. júla 2015, sp. zn. 3Cdo/349/2014, zrušil rozhodnutie odvolacieho i súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobca dôvodne namietal, že mu v konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom vzhľadom na procesnú vadu, keďže konanie nemalo byť zastavené pre nezloženie preddavku na trovy konania, ak je žalovaným subjekt uvedený v § 2 zákona č. 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najvyšší súd poukázal aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. 30/2015, ktorým bolo vyslovené, že ustanovenie § 141a OSP nie je v súlade s čl. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), preto dňom 14. júna 2016, t.j. vyhlásením nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, stratilo účinnosť. V dôsledku nezákonných rozhodnutí mu bola žalobcovi spôsobená majetková škoda vo výške 5.525.423,44 eura s príslušenstvom, keďže sa mu v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I nedostalo primeranej a spravodlivej ochrany jeho subjektívneho práva a jeho nárok nemohol byť vymáhaný v exekučnom konaní. Dodal, že zo strany Okresného súdu Bratislava I došlo k zavineným prieťahom, ktoré skonštatoval Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 13. novembra 2014, sp. zn. II. ÚS 622/2013. Predmetnú žalobu žiadala žalovaná zamietnuť ako nedôvodnú.

1.2. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že z dôvodu, že si žalobca v tomto konaní uplatnil rovnaký nárok na náhradu škody ako v namietanom konaní vedenom pod sp. zn. 10C/167/2010, keďže nedostal v uvedenom konaní primeranú a spravodlivú ochranu, nepreukázal škodu, ktorá by mu bola vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom. Odkázal na tvrdenie žalovanej, podľa ktorého ak nie je judikovaný samotný nárok žalobcu na vyplatenie predmetnej sumy, pričom konanie vo veci na súde nie je právoplatne ukončené, nie je možné uviesť, že došlo k vzniku škody, ktorá má spočívať v skutočnosti, že žalobca nezískal plnenie uplatnené žalobou v danom konaní. K nároku žalobcu o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/167/2010, spočívajúceho v neprimeranej dĺžke konania, poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11. Zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody vyplýva, že žiadal len o náhradu škody vo výške 5.525.423,44 eura s príslušenstvom titulom nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava I a o náhradu nemajetkovej ujmy nie, rovnako si tento nárok neuplatnil ani v žalobe doručenej súdu dňa 19. septembra 2016. Tento nárok si žalobca uplatnil až v rámci žiadosti o zmenu žaloby doručenej súdu dňa 04. augusta 2017, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 09. augusta 2018. Žalobca v priebehu konania potom nepreukázal, že by splnil vyššie uvedenú zákonnú požiadavku na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Napriek uvedenému, kedy nemal za preukázaný postup podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. súd prvej inštancie konštatoval, že ani v prípade splnenia tejto požiadavky by žalobe v tejto časti nemohlo byť vyhovené. V konaní o nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy a musí preukázať konkrétny negatívny prejav nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. mája 2014, č. k. 4Co/129/2014-116). Nemajetková ujma je určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Je pri tom podstatné v akom rozsahu bola znížená česť, dôstojnosť a postavenie fyzickej osoby. Súd v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. môže priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len za predpokladu takej intenzity týchto následkov, že konštatovanie porušenia práva nie je postačujúce pre odstránenie následkov, ktoré u

žalobcov nastali, pretože došlo k značnému zníženiu ich dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Nečinnosť orgánu verejnej moci, či zbytočné prieskumy v konaní nepochybne znamenajú samé osebe pre poškodeného určitú i materiálnu ujmu, to však poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať, a to v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie alebo zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Hoci aj v dôsledku neprimerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadom výsledku konania predpokladať, predmetom ďalšieho dokazovania je posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne preukázal (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. februára 2017, sp. zn. 8Co/380/2016). Vykonaným dokazovaním nemal súd prvej inštancie ničím preukázané tvrdenie žalobcu, že mu vznikla nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s uvedeným nesprávnym úradným postupom, ktorý tak nemožno bez ďalšieho považovať za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy.

1.3. Súd prvej inštancie považoval žalobu v časti o náhradu škody za nedôvodnú, dokazovanie pripojením uvedeného spisu preto nevykonával. Súd prvej inštancie konštatoval, že strany sporu nesú zodpovednosť za skutkový stav, musia dokazovať svoje tvrdenia a mal za to, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia ohľadom existencie nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu a žalobu zamietol, dovodiac jej nedôvodnosťou.

1.4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že plne úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže si žalovaná nárok na náhradu trov konania neuplatnila a zo spisu žiadne trovy nevyplyvajú.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. januára 2022 č. k. 15Co/9/2021-241 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvej inštancie správne zistil, že v danej veci bola splnená prvá podmienka vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu, a preto následne skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, ktorými sú vznik škody i príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žaloba žalobcu je v časti náhrady škody nedôvodná, keďže nepreukázal škodu, ktorá by mu bola vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, keď žalobca nepreukázal ani ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ďalej mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie náležitým spôsobom v bode 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil, z akého dôvodu nebolo možné žalobcovi priznať ním uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobca vôbec nezdôvodnil prečo okrem náhrady majetkovej škody si uplatňuje aj nemajetkovú ujmu, keď len stroho uvádzal, že žiada aj o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 6.000 Eur za porušenie práva na rozhodnutie veci súdom v primeranej lehote.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Najvyšší súd uznesením zo dňa 28. júna 2023 sp. zn. 7Cdo/93/2022 rozsudok odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že v spise nie je žiaden záznam o tom, že by odvolací súd upovedomil žalobcu na ním uvedenú elektronickú adresu a@b.c o verejnom vyhlásení rozsudku v zmysle jeho žiadosti v podaní z 8. augusta 2019 podľa ustanovenia § 219 ods. 3 CSP. Uvedené nevyplyva ani z dispozície predsedníčky senátu vyjadrenej pri určovaní termínu verejného vyhlásenia (na č. 1. 157 spisu). Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím došlo k naplneniu žalobcom uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) následným rozsudkom z 25. októbra 2023 č. k.

15Co/105/2023-325 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.), žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvého a tohto odvolacieho konania v rozsahu 100% (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100% (výrok III.). Po zrušení rozsudku zo dňa 26. januára 2022 č. k. 15Co/9/2021-241 a vrátení veci na ďalšie konanie dovolacím súdom, odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (385 ods. 1 CSP), vec opätovne preskúmal a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25. októbra 2023; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu (§ 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 CSP) a keďže sa stotožnil s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje.

4.1. K námietke žalobcu, že nebol elektronicky upovedomený o mieste a čase vyhlásenia prvého rozsudku odvolacieho súdu zo dňa 26. januára 2022 napriek jeho žiadosti, aby mu podľa § 219 ods. 3 CSP bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na e-mail uvedený v tejto žiadosti, odvolací súd uviedol, že tejto jeho žiadosti nevyhovel, pretože takúto požiadavku súčasne nevzniesla žalovaná. Okrem toho ustanovenie § 219 ods. 3 CSP, ktoré platí aj pre odvolacie konanie uvádza, že vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (tento deň oznámenia možno súčasne považovať za deň doručenia oznámenia o verejnom vyhlásení rozsudku stranám sporu, ich zástupcom), nepochybne (o.i.) za účelom dostatočného času dostaviť sa na súd a vypočúť si verejné vyhlásenie rozsudku. Podobne je tomu v prípade nariadenia pojednávania, keď ustanovenie § 178 ods. 2 CSP ukladá súdu predvolanie na pojednávanie doručiť stranám sporu, ich právnym zástupcom, tak, aby mali dostatok času na prípravu spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené zákonné dôvody, v neposlednom rade pri zachovaní rovnakého postavenia strán sporu, potom odvolací súd zvolil rovnaký postup a všetkým stranám sporu rovnakým postupom, spôsobom, s rovnakými právnymi účinkami, oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámením na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

4.2. Odvolací súd po opätovnom prejednaní nároku žalobcu o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, dospel k rovnakému záveru ako vo svojom prvom rozhodnutí, a to že žalobca nepreukázal všetky podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to škodu a príčinnú súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, rovnako tak nepreukázal svoje tvrdenie, že mu vznikla nemajetková ujma. Odvolací súd nevzhliadol dôvod odchyliť sa od názoru súdu prvej inštancie, že žaloba žalobcu je v časti náhrady škody nedôvodná, keďže nepreukázal škodu, ktorá by mu bola vznikla v súvislosti s nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom.

4.3. Podľa odvolacieho súdu nebolo možné prisvedčiť argumentácii žalobcu v jeho odvolaní, že tvrdenie súdu prvej inštancie, že dovolací súd nekonštatoval nezákonnosť rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I. a Krajského súdu v Bratislave sa nezakladá na pravde, pretože súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie za účelom zistenia, či boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správne závery, že v danom prípade bola naplnená prvá podmienka pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, a to nezákonné rozhodnutie a nesprávny úradný postup. Súd prvej inštancie v bode 13. napadnutého rozhodnutia náležite vysvetlil, že v danom prípade právoplatné rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I zo dňa 17. októbra 2013 č. k. 10C/167/2010-258 a Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. januára 2014, č. k. 8Co/23/2014-282, je potrebné považovať za nezákonné rozhodnutia, keďže boli zrušené najvyšším súdom pre nezákonnosť, s ktorým odôvodnením odvolací súd súhlasí. Rovnako sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/167/2010 došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to k prieťahom v konaní, ktoré konštatoval vo svojom náleze zo dňa 13. novembra 2014, č. k. II. ÚS 622/2013-31, Ústavný súd Slovenskej republiky. Nebolo tiež možné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie vo veci nevykonával ústavne konformné dokazovanie a tak neudržateľne, neracionálne, nepresvedčivo a arbitrárne tvrdí, že údajne nepreukázal aká škoda alebo ušlý zisk mu vznikol v dôsledku zrušenia právoplatných rozhodnutí najvyšším súdom.

Odvolačný súd konštatoval, že teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien, po prvé ide o bremeno tvrdenia, ktoré môže prívodiť jej úspech v konaní a po druhé, že musí svoje tvrdenia aj preukázať. Žalobca však netvrdil a ani nepreukázal v čom konkrétne spočíva ním uplatnená škoda, resp. ušlý zisk, z dôvodu ktorého nemohlo byť potom jeho žalobe v časti o náhradu škody vyhovie. Rovnako žalobca nepreukázal ani ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti za škodu, ktorým je príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, ako správne uviedol súd prvej inštancie. Súdom prvej inštancie v danej veci riadne zisťoval a po vykonanom dokazovaní aj správne ustálil, že žalobca nepreukázal aká skutočná škoda alebo ušlý zisk mu v dôsledku nezákonných rozhodnutí vznikla, rovnako aká škoda, ušlý zisk mu vznikla následkom nesprávneho úradného postupu. Žalobca len tvrdil, že nebyť nesprávneho úradného postupu a vydania nezákonných rozhodnutí Okresným súdom Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave, by mu za obvyklého chodu veci majetková škoda v uplatnenej sume 5.525.423,44 eur nevznikla. Odvolací súd dodal, že aj keby bolo konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C/167/2010 už právoplatne skončené, neznamenalo by to automaticky, že žalobcovi by bola v tomto konaní priznaná náhrada škody, pretože tak, ako už bolo uvedené, musel by tento svoj nárok riadne preukázať.

4.4. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6.000 eur, odvolací súd dôvodil, že súd prvej inštancie náležitým spôsobom vysvetlil, z akého dôvodu nebolo možné žalobcovi tento ním uplatnený nárok priznať, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a dodáva, že žalobca vôbec nezdôvodnil prečo okrem náhrady majetkovej škody si uplatňuje aj nemajetkovú ujmu, keď len stroho uvádzal, že žiada aj o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 6.000 eur za porušenie práva na rozhodnutie veci súdom v primeranej lehote. Nebolo možné súhlasiť ani s argumentáciou žalobcu v odvolaní, že tento jeho nárok mal súd prvej inštancie vylúčiť na samostatné konanie, resp. bezodkladne ako nepríslušný orgán vo veci konať a rozhodovať a postúpiť túto jeho požiadavku na odškodnenie nemajetkovej ujmy Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne predmetné konanie prerušiť a vyčkať na stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky šesť mesiacov, nakoľko súd prvej inštancie správne dôvodil, že žalobca pri tomto uplatnenom nároku nepostupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže tento nárok neuviedol v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, z dôvodu ktorého potom správne (okrem iných dôvodov) žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

4.5. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného v odvolaní, že napadnutý rozsudok je arbitrárny, nepreskúmateľný, nepresvedčivý, svojvoľný a neracionálny, pretože rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

4.6. Žalobca svoje odvolanie, okrem iného, odôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky, ktoré bližšie nešpecifikoval. Aj napriek tomu odvolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutou s niektorou z nasledovných procesných väd, ktorých existenciu nezistil.

4.7. K odvolacej námietke žalobcu, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd odvolací súd uviedol, že žalobca bližšie nešpecifikoval v odvolaní dôvody, pre ktoré rozhodoval predmetnú vec vylúčený sudca. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca vzniesol námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi JUDr. Eve Tulejovej, ktorej predmetná vec bola pridelená pôvodne, ani zákonnej sudkyňi Mgr. Ágnes Nagyovej, ktorej bola táto vec pridelená na základe Dodatku č. 9 k Rozvrhu práce na rok 2017 Okresného súdu Bratislava I. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd vyhodnotil uvedenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

4.8. Odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že nevykonával ním navrhnuté dôkazy, a to výsluch svedkov a pripojenie spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10C/167/2010, k čomu odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia riadne odôvodnil prečo nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcom, pričom správne dospel k záveru, že výsluch svedkov by bol nevhodný, neúčelný, keďže mal za preukázanej existencie nezákonného rozhodnutia a aj nesprávneho úradného postupu. Súdom prvej inštancie náležite odôvodnil aj prečo nebolo potrebné pripájať spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 10C/167/2010, s ktorými dôvodmi odvolací súd súhlasí a preto považoval aj túto odvolaciu námietku žalobcu za neopodstatnenú.

4.9. K odvolacej námietke žalobcu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd konštatoval, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie považoval za úplné a ich právne

posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

4.10. Žalobca mailovým podaním zo dňa 23. októbra 2023 (č.l. 320 spisu), doplneným písomne dňa 24. októbra 2023 (č.l. 322 spisu) podal sťažnosť a vzniesol námietku zaujatosti voči senátu 15Co, ktorá námietka zaujatosti žalobcu sa týkala iba procesného postupu, preto na ňu neprihliadol.

4.11. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov prvého i tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Vzhľadom k tomu, že žalobca bol úspešný v dovolacom konaní, odvolací súd mu priznáva podľa § 453 ods. 1, § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca (ďalej ako „dovolateľ“) podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) a písm. f) CSP. Dovolateľ v dovolaní označil potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu za krajne svojvoľný, nezákonný, protiústavný, arbitrárny, tendenčne odôvodnený, zlomyseľný, nie vecne správny a predčasne vydaný. Dovolateľ v dovolaní namietal, že rozsudok odvolacieho súdu bol doručený iba jemu ako žalobcovi, zatiaľ čo jeho právnej zástupkyňi doručený nebol. V tomto smere žalobca namietal aj to, že jeho právnej zástupkyňi nebolo doručené ani rozhodnutie, ktorým najvyšší súd rozhodol o dovolaní voči arbitrárnemu rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 15Co/9/2021-241 zo dňa 26. januára 2022. Rovnako mal za to, že odvolací súd nebol oprávnený posudzovať námietku zaujatosti podľa § 52 CSP smerujúcu voči sudkyňi odvolacieho senátu JUDr. Hajdínovej a voči „senátu 15Co/105/2023“. Podľa dovolateľa advokátku JUDr. Korčekovú splnomocnil na celé konanie. Odvolací súd ale nemal vykázané riadne doručenie rozsudku súdu prvej inštancie a doručenie napádaného rozsudku odvolacieho súdu jeho právnej zástupkyňi, hoci súdy mali vedomosť, že je ňou zastúpený, keďže ju splnomocnil na zastupovanie v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I vedenom pod sp. zn. 10C/167/2010, od ktorého je predmetné konanie sp. zn. 14C/101/2016 odvodené. Napádanému rozsudku odvolacieho súdu dovolateľ vytkol svojvoľnosť a arbitrárne odôvodnenie a nerozhodnutie o sťažnosti a námietke zaujatosti voči sudkyňiam odvolacieho súdu zo dňa 20. októbra 2023 a skutočnosť, že odvolací súd vec nepredložil bezodkladne na rozhodnutie o zaujatosti najvyššiemu súdu. Takýto postup odvolacieho súdu podľa žalobcu potvrdil nezaujem na spravodlivom prejednaní a rozhodnutí vecí, úmysel mu poškodiť na základných právach a slobodách. Podľa mienky dovolateľa, jeho obava z nedostatku nestrannosti a zaujatosti sudkýň daného senátu sa len potvrdila potvrdením nezákonného a nepresvedčivo odôvodneného rozsudku súdu prvej inštancie - konkrétne v bodoch 16. a 16.1., v rámci ktorých podľa dovolateľa došlo k flagrntnému porušeniu jeho práva na zákonného sudcu a na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie v časti uplatneného nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy v sume 6.000 eur vec prejednal a zamietol bez toho, aby konanie prerušil na neurčito (kvôli predbežnému prerokovaniu nároku na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky). V dovolaní žalobca tiež poukázal na to, že základným právom účastníka je, aby vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti (odkázal na čl. 38 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 2 ústavy). Ak súd rozhodne rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, podľa dovolateľa nie je zjavné prečo sa súd prvej inštancie a odvolací súd domnievali, že predpoklady zodpovednosti štátu v otázke náhrady nemajetkovej ujmy neboli splnené pre nepreukázanie výšky škody a príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom a rozhodnutím, hoci bolo nutné tieto dve podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú štátom (škodu a príčinnú súvislosť) dôrazne rozlišovať. Oba súdy chybné posudzovali jednotlivé predpoklady zodpovednosti za škodu, ignorujúc aktuálnu rozhodovaciu prax EŠLP, lebo pokiaľ škoda nevznikne, nevznikne ani zodpovednosť za škodu a preto je zbytočné preukazovať aj príčinnú súvislosť. Týmto bolo podľa názoru dovolateľa porušené jeho právo na spravodlivý proces a má za to, že ide o naplnenie dôvodu na vydanie zrušujúceho rozhodnutia dovolacím súdom. V otázke dokazovania dovolateľ namietal, že odvolací súd ústavne konformne nevysvetlil v čom mala spočívať presvedčivosť dôkazu, ktorého vykonanie zmaril súd prvej inštancie zamietnutím vypočutia svedkov, zmarením objektivizácie skutkového stavu veci s údajným odkazom na hospodárnosť súdneho konania. V závere dovolania dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I. zrušil a vo výroku II. vec vrátil odvolaciemu súdu, resp. priamo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie a aby dovolateľovi priznal trovy dovolacieho konania a

právneho zastupovania a aby tiež zrušil rozsudok súdu prvej inštancie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie pre uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] je neprípustné a zároveň aj nedôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. e) a písm. f).

Dovolanie podľa § 420 písm. e) CSP

10. Podľa § 420 písm. e) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Najvyšší súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Do obsahu práva na nestranný súd patrí aj to, aby rozhodnutia v konkrétnej veci boli výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 71/97 a sp. zn. III. ÚS 36/2011). Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní zaručené prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho pojednávania a rozhodnutia pre zaujatosť. Nestrannosť sudcu sa definuje ako absencia predsudku alebo zaujatosti, treba ju skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. treba zistiť osobné presvedčenie sudcu, ktorý vo veci koná, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t. j. či sú poskytnuté dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. Pri posudzovaní subjektívneho hľadiska nestrannosti sa predpokladá nestrannosť sudcu až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko, rozsudok ESĽP z 01. októbra 1982).

13. Podľa ustanovenia § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Podľa odseku 2 § 49 CSP vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie.

14. Obsahom základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom je len povinnosť (nadriadeného) súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (por. I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezáujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu a inštruktívnu judikatúru EŠLP a Ústavného súdu SR k danej problematike. (BAJÁNKOVÁ, Jana, § 49 [Dôvody vylúčenia]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek, Civilný sporový poriadok, 2. vydanie, Praha: C. H. Beck, 2022, s. 234 - 243).

15. Dovolateľ namietal v dovolaní zaujatosť sudkyne odvolacieho senátu JUDr. Márie Hajdínovej a zaujatosť senátu 15Co odvolacieho súdu. Dovolateľ uviedol, že daná sudkyňa sa aj z objektívneho hľadiska javí ako zaujatá, pomstychtivá, nemajúca záujem na spravodlivom a nestrannom rozhodnutí o dovolateľovom odvolaní. Senát 15Co dovolateľ nepovažuje za nestranný a má za to, že je zaujatý z dôvodu podania dovolania zo dňa 16. marca 2022. Dovolateľ vzniesol námietku zaujatosti voči senátu 15Co odvolacieho súdu sťažnosťou, ktorá bola odvolaciemu súdu doručená mailom dňa 23. októbra 2023 (elektronickej podateľni odvolacieho súdu doručená 20. októbra 2023), písomne doručená dňa 24. októbra 2023. S uvedenou námietkou sa odvolací súd v odôvodnení rozsudku zo dňa 25. októbra 2023 (v bodoch 23.2., 23.2., 23.4.) riadne vysporiadal a nakoľko sa ale týkala iba okolností, ktoré spočívali v procesnom postupe sudcu, senátu alebo ich rozhodovacej činnosti (§ 53 ods. 3 CSP) a rovnako nevykazovala všetky predpísané náležitosti (§ 52 ods. 2 CSP), odvolací súd správne na takúto námietku v zmysle § 52 ods. 2 a § 53 ods. 3 CSP neprihliadol a nebol námietku zaujatosti ani povinný predkladať nadriadenému súdu. Napokon ani argumentácia dovolateľa „že daná sudkyňa sa aj z objektívneho hľadiska javí ako zaujatá, pomstychtivá, nemajúca záujem na spravodlivom a nestrannom rozhodnutí“ nie je spôsobilá založiť dovolací dôvod podľa § 420 písm. e) pre neurčitost' a vágnosť vymedzenia námietky zaujatosti, preto na ňu najvyšší súd neprihliadol.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

16. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady znátočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade znátočnosti.

18. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

19. Dovolateľ v dovolaní namietal, že mu a ani jeho advokátke JUDr. E. Korčekovej do dňa 21. septembra 2023 nebolo doručené uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. júna 2023 sp. zn. 7Cdo/93/2022, ktorým najvyšší súd rozsudok odvolacieho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rámci príloh k dovolaniu pripojil mailové podanie zo dňa 21. 09. 2023, ktoré adresoval odvolaciemu súdu na adresu N..sk , a ktorým oznamoval súdu, že nedisponuje zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu zo 16. 03. 2022, ktoré rozhodnutie ako aj predchádzajúce arbitrárne rozhodnutie odvolacieho súdu zo dňa 26. 01. 2022 mali byť doručované aj jeho splnomocnenej zástupkyňi pre celé konanie JUDr. E. Korčekovej.

20. Po preštudovaní spisového materiálu najvyšší súd konštatuje, že predmetné uznesenie najvyššieho súdu bolo dovolateľovi listinne doručené dňa 12. októbra 2023. Pokiaľ ide o doručovanie tohto uznesenia JUDr. E. Korčekovej, o ktorej dovolateľ tvrdí, že bola jeho splnomocnenou zástupkyňou aj pre konania pred nižšími súdmi v predmetnej právnej veci, najvyšší súd vychádzajúc z obsahu spisu konštatuje, že v spise sa nenachádza žiaden dôkaz o tom, že by JUDr. E. Korčeková v čase doručovania žalobcovi označené uznesenie najvyššieho súdu, t.j. 12. 10. 2023 žalobcu v konaní skutočne zastupovala, t.j. disponovala splnomocnením od žalobcu na zastupovanie pre celé konanie a súd tak bol povinný doručovať písomnosti JUDr. E. Korčekovej podľa § 110 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie preto správne doručil označené rozhodnutie odvolacieho súdu a i ďalšie písomnosti výlučne žalobcovi ako strane sporu bez zastúpenia. Do súdneho spisu bolo žalobcom doložené plnomocenstvo na zastupovanie v súdnom konaní (vrátane odvolacieho konania) advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou až spolu s podaním dovolania 8. februára 2024 (č. l. 356). Pokiaľ JUDr. Korčeková mala žalobcu zastupovať v inom súdnom konaní, konkrétne v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I vedenom pod sp. zn. 10C/167/2010, ktoré konanie dovolateľ označil za základné konanie, od ktorého malo byť predmetné konanie odvodené, plná moc sa vzťahuje na zastupovanie v konkrétnom súdnom konaní, pre ktoré bola udelená. Napokon podľa § 124 ods. 2 CSP hmotnoprávny úkon strany, ktorým je aj splnomocnenie na zastupovanie v spore je voči súdu účinný okamihom doručenia súdu, preto pokiaľ aj existuje splnomocnenie na zastupovanie žalobcu JUDr. Korčekovou v predmetnom spore, jeho nepredložením súdom nižšej inštancie sa nestalo voči ním účinné a súdy správne konali výlučne so žalobcom. Vychádzajúc z uvedeného, preto ani na dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti spočívajúcu v nedoručení mu zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj nedoručení tohto rozhodnutia JUDr. Emílii Korčekovej, najvyšší súd neprihliadol.

21. Dovolateľ namietal aj postup súdu, ktorým mal namiesto zamietnutia žaloby konanie prerušiť na neurčito pre poskytnutie priestoru žalobcovi na predbežného prerokovaní nároku na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ku ktorému dovtedy nepristúpil.

22. Právna úprava civilného procesu rozlišuje medzi obligatórny a fakultatívnym prerušením konania. Obligatórne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 162 CSP a osobitný prípad obligatórneho prerušenia konania v ustanoveniach § 163 a § 445 CSP. Fakultatívne prerušenie konania je upravené v ustanovení § 164 CSP. Prerušenie konania súdom pre umožnenie sporovej strane naplniť jeden z hmotnoprávnych predpokladov uplatniteľnosti nároku zo žaloby žiadne z uvedených zákonných ustanovení nepredpokladá, preto ani tento žalobcom namietaný procesný postup súdu nemohol naplniť zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

23. Dovolateľ ďalej poukázal na to, že odvolací súd potvrdením rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 29. septembra 2020 legalizoval nezákonne a nepresvedčivo odôvodnený rozsudok v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP a s princípom právnej istoty v zmysle článku 2 ods. 2 CSP, minimálne v bodoch 16. a 16.1. rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľ tým de facto namietal nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozsudkov súdov nižšej inštancie vo veci. Dovolateľ uvedené namietal v spojitosti s námietkou nestrannosti a zaujatosti sudkyň senátu odvolacieho súdu, s ktorou sa najvyšší súd vyporiadal v bode 17. tohto rozhodnutia. Dovolateľ mal za to, že v bodoch 16. a 16.1. svojho rozsudku sa súd prvej inštancie nestotožnil s jeho tvrdením pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu ujmy v sume 6.000 eur titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn.

10C/167/2010, ktorý podľa neho spočíval v neprimeranej dĺžke konania.

24. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie, v časti namietanej nepreskúmateľnosťou dovolateľom vyplýva, že súd po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pričom poukázal na ustanovenie § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11 zákona. Zo žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody (bod 9.7. rozsudku súdu prvej inštancie) vyplýva, že žiadal len o náhradu škody vo výške 5.525.423,44 eur s príslušenstvom titulom nezákonného rozhodnutia a neprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava I. V predmetnej žiadosti žalobca toho času nežiadal aj o náhradu nemajetkovej ujmy, rovnako si tento nárok neuplatnil ani v žalobe doručenej súdu. Svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil až v rámci žiadosti o zmenu žaloby doručenej súdu dňa 04. augusta 2017, o ktorej súd rozhodol uznesením zo dňa 09. augusta 2018. Súd prvej inštancie doplnil, že aj keby dovolateľ (žalobca) splnil uvedenú zákonom stanovenú požiadavku, ani v takomto prípade by žalobe nevyhovelo a to z dôvodu, že súd prvej inštancie nemal ničím preukázané tvrdenie žalobcu, že mu vznikla nemajetková ujma, a to v príčinnej súvislosti s uvedeným nesprávnym úradným postupom (najvyšší súd v tejto časti odkázal na argumentáciu súdu prvej inštancie v bode 16. rozsudku). K argumentácii dovolateľa rozhodnutím ESLP, ktoré vychádza z domnienky, že neprimeraná dĺžka konania znamená pre poškodeného morálnu ujmu a v zásade sa nevyžadujú k stanoveniu výšky zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu spôsobenú neprimeranou dĺžkou konania žiadne dôkazy, súd prvej inštancie uviedol, že ESLP konštatuje porušenia práv sťažovateľa za neprimerané prietahy v konaní a priznáva v prípade potreby poškodenej strane spravodlivé zadosťučinenie (čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) v inom kontexte ako súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Nakoniec súd prvej inštancie v tejto súvislosti prisvedčil žalovanému v tom, že zákon č. 514/2003 Z. z. predpokladá prostriedky náhrady škody v peniazoch až ako poslednú možnosť, ak žiadne iné, vzhľadom na osobu žalobcu, vzniknutú ujmu, okolnosti, závažnosť následkov, ktoré vznikli v súkromnom živote a spoločenskom uplatnení, neprichádzajú do úvahy. S uvedeným sa zaoberal vo svojom rozsudku i odvolací súd a uviedol, že súd prvej inštancie náležitým spôsobom v bode 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil, z akého dôvodu nebolo možné žalobcovi tento ním uplatnený nárok priznať, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a dodal, že žalobca vôbec nezdôvodnil prečo okrem náhrady majetkovej škody si uplatňuje aj nemajetkovú ujmu, keď len stroho uvádzal, že žiada aj o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 6.000 eur za porušenie práva na rozhodnutie veci súdom v primeranej lehote. Len samotné takéto tvrdenie nepostačuje pre priznanie nemajetkovej ujmy, keď tak ako správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, žalobca je zaťažovaný dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti odvolací súd odkázal na dôvody uvedené v bode 11. odôvodnenia jeho rozhodnutia týkajúce sa bremena tvrdenia a dôkazného bremena.

25. Najvyšší súd považuje argumentáciu súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, založenú na výklade hmotnoprávnej normy v otázke priznania nemajetkovej ujmy, za dostatočne dôkladnú, určitú a zrozumiteľnú. Na námietku, ktorou dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia najvyšší súd tak neprihliadol. Najvyšší súd uvádza, že za vadu zmätočnosti nemožno považovať to, že súd prvej inštancie a odvolací súd neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnili objektíve uspokojivým spôsobom. Dovolací súd považuje za potrebné opakovane zdôrazniť i to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). Najvyšší súd dodáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov (v tomto prípade odmietnutie žaloby a otázka príčinnej súvislosti v otázke priznania nemajetkovej ujmy), ku ktorým súd prvej inštancie a odvolací súd dospeli, nie je relevantná,

lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Navyše do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v zásade nepatrí ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

26. Dovolací súd záverom zdôrazňuje, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP). Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. ÚS 43/95). O tom, ako v tom ktorom prípade prebiehalo civilné sporové konanie, usudzuje dovolací súd na podklade spisu (pozri napr. 3Cdo/321/2015, 3Cdo/888/2015, 3Cdo/156/2016, 3Cdo/90/2017).

27. Podľa dovolacieho súdu obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by súdy porušili zásadu rovnosti procesných strán pri vykonávaní dokazovania. Súd prvej inštancie i odvolací súd vytvorili obom stranám sporu rovnakú možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam, ako aj rovnakú možnosť navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo účastníka konania/strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

28. Dovolací súd má za to, že procesný postup nižších súdov, ktoré konali v zmysle ustanovení a zásad CSP, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietaných väd podľa § 420 písm. f) CSP a dovolateľ neopodstatnene namieta vady, ktorými malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

29. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

30. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.